

Umhverfis-, orku- og loftslagsráðuneytið

Borgartúni 26

105 Reykjavík

Reykjavík, 17. ágúst 2026

E-2026-142/00.11

Efni: Umsögn um drög að frumvarpi um aðlögunarkerfi við landamæri vegna kolefnis (CBAM)

Við er til máls nr. S-141/2026 sem auglýst er til umsagnar í samráðsgátt stjórnvalda. Um er að ræða innleiðingu reglugerðar ESB 2023/956 um aðlögunarkerfi við landamæri vegna kolefnis (CBAM). Kerfinu er ætlað að gæta að samkeppnishæfni iðnaðar innan Evrópu og draga úr hættu á kolefnisleka.

Landsvirkjun styður innleiðingu CBAM - reglugerðarinnar og þau markmið sem henni er ætlað að ná. Fyrirtækið er meðal þeirra aðila sem kerfið kann að hafa áhrif á, meðal annars í tengslum við framkvæmdaverkefni. Landsvirkjun telur mikilvægt að við innleiðingu reglugerðarinnar hér á landi verði gætt að fullu samræmi hvað hana varðar og að ekki verði lagðar frekari kröfur á íslenska aðila en leiðir af reglugerðinni. Mikilvægt er að gæta að samkeppnishæfni íslenskra aðila.

Hvað varðar efni frumvarps gerir Landsvirkjun eftirfarandi athugasemdir:

1. Settar verði fram nánari leiðbeiningar fyrir þá aðila sem falla undir kerfið

Landsvirkjun telur mikilvægt að áður en kerfið kemur til framkvæmda liggi fyrir skýrar og aðgengilegar leiðbeiningar um skyldur og upplýsingaflæði þeirra aðila sem falla undir kerfið. Skýra þarf hver ber ábyrgð á hverju og hvenær í kerfinu en benda má á birgðakeðju sem dæmi um slíkt.

2. Tryggja þurfi sanngjarnan aðlögunartíma

Í 10. gr. frumvarpsdraga er gert ráð fyrir að lögin taki þegar gildi. Bent er á að við innleiðingu CBAM innan ESB gildi sérstakt aðlögunartímabil frá október 2023 til loka árs 2025. Landsvirkjun telur mikilvægt að íslenskum aðilum verði tryggður sanngjarn tími til að undirbúa sig fyrir þær skyldur sem kerfinu fylgja og bendir á að ýmsar stórar framkvæmdir eru í gangi sem taka þurfi tillit til.

3. Gagnsæ verðframsetning í útboðum.

Landsvirkjun telur að ávinningur gæti verið ef stjórnvöld mæli með að CBAM-kostnaður sé aðgreindur í tilboðum þegar hann er verulegur. Þannig gætu verkkaupar greint milli hrávöruverðs, flutnings, álagningar, vottorðakostnaðar og stjórnsýsluálags.

Landsvirkjun vill að lokum ítreka stuðning sinn við markmið frumvarpsdraga en telur mikilvægt að frumvarpið feli bæði í sér skýrleika um skyldur og upplýsingaflæði milli aðila ásamt sanngjörnum aðlögunarfresti til að tryggja farsæla innleiðingu kerfisins hérlendis.

Virðingarfyllst,

Kristín Linda Árnadóttir

Aðstoðarforstjóri

Jóhanna Hlín Auðunsdóttir

Forstöðumaður loftslags og sjálfbærni